

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
щодо чергової акредитаційної експертизи
підготовки фахівців галузі знань «Специфічні категорії»
спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент»
освітнього ступеню «Магістр»
у Сумському національному аграрному університеті

Відповідно до законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9.08.2001 року № 978, Постанови Кабінету Міністрів України від 8.08.2007 р. № 1019 «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг», наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» від 13.06.2012 р. №689 та наказу МОН України № 318 - А від 24.02.2017 р. експертна комісія у складі:

голови експертної комісії – Дейнеки Олександра Георгійовича, завідувача кафедри менеджменту і адміністрування Українського державного університету залізничного транспорту, доктора економічних наук, професора;

члена експертної комісії – Дергачової Вікторії Вікторівни, завідувача кафедри менеджменту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», доктора економічних наук, професора;

у період з 27.02.2017 р. по 01.03.2017 р. розглянула подану Сумським національним аграрним університетом акредитаційну справу та провела безпосередньо на місці перевірку діяльності щодо підготовки фахівців галузі знань 1801 «Специфічні категорії» спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» освітнього рівня «магістр».

Під час проведення акредитаційної експертизи комісія в своїй роботі керувалася Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», постановами Кабінету Міністрів України від 09.08.2001р. №978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України від 31.10.2011р. № 1124, від 15.08.2012р. № 801, від 18.09.2013р. №692, від 27.05.2014р. №507), від 30.12.2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов

Голова експертної комісії:

 О.Г. Дейнека

провадження освітньої діяльності закладів освіти», наказами Міністерства освіти та науки, молоді та спорту України від 29.11.2011р. №1377 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003р. № 847», від 13.06.2012р. №689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», наказом Міністерства освіти і науки України від 15.12.2016р. №389-А «Про проведення акредитаційної експертизи» та листів Міністерства освіти і науки України від 11.10.2013р. №1/9-711, від 21.10.2013р. №1/9-733, від 23.10.2013р. №1/9-774 «Щодо змін у сфері акредитації та ліцензування (далі – нормативи та вимоги).

За підсумками експертного оцінювання безпосередньо на місці комісія констатує:

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ І СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Сумський національний аграрний університет – вищий навчальний заклад четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації у галузі сільського господарства, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром у сфері своєї діяльності та має відповідний рівень кадрового й матеріального забезпечення. Університет засновано на державній формі власності та підпорядковано Міністерству освіти і науки України.

Сумський національний аграрний університет було відкрито в квітні 1977 року як філію Харківського сільськогосподарського інституту імені В.В.Докучаєва. У 1990 році філія реформована в інститут. У 1997 році рішенням Державної акредитаційної комісії інститут отримав статус університету. Сумський державний аграрний університет створений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15 липня 1997 р. № 744 на базі Сумського державного сільськогосподарського інституту.

Указом Президента України від 07.08.2001 № 591 університету надано статус національного. Відповідно до рішення Державної акредитаційної комісії

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

від 27.11.2007 № 68 університет акредитовано за статусом IV (четвертого) рівня і видано сертифікат РД – IV №193846 від 11.12.2007, термін дії якого 01.07.2017.

Місцезнаходження Сумського національного аграрного університету: 40021, м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160 тел. (0542) 78-74-76, факс (0542)78-74-78, admin@sau.sumy.ua; Web-сайт: www.sau.sumy.ua.

При проведенні експертизи були перевірені оригінали таких документів та матеріалів:

1. Статут Сумського національного аграрного університету (Ідентифікаційний код 00493014);

2. Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи (Серія А00 № 111927);

3. Ліцензія Міністерства освіти і науки України про надання освітніх послуг СНАУ (Серія АЕ № 636493);

4. Сертифікат про акредитацію за статусом вищого закладу освіти IV рівня акредитації РД-IV № 193846 від 27.11.2007 р.;

5. Довідка № 19-Д-428 від 27.01.2009 р. про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України;

6. Паспорт санітарно-технічного стану приміщень, які використовуються при провадженні освітньої діяльності, з висновком санітарно-гігієнічної експертизи Сумської міської санітарно-епідемічної станції про відповідність санітарно-технічного стану приміщень санітарним нормам і правилам, правилам техніки безпеки, і можливість провадження навчального процесу в них.

Наявність оригіналів засновницьких документів засвідчується.

З 2005 року університет очолює доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України Ладика Володимир Іванович. Освіта вища, у 1984 році закінчив Сумський філіал Харківського сільськогосподарського університету ім. В.В. Докучаєва за

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

спеціальністю «Зоотехнія» (диплом ІВ-1 № 214614 від 23.03.1984 р.). У 1990 році захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю 06.02.01 – розведення, селекція і відтворення сільськогосподарських тварин (диплом СХ № 012872). Доцент кафедри технології виробництва молока і яловичини (диплом ДЦ № 003038). У 2000 році захистив докторську дисертацію за спеціальністю 06.02.01 – розведення та селекція тварин (диплом ДД № 001344). У 2009 році Ладика В.І. - професор кафедри спеціальної зоотехнії (диплом ПР №002351). У 2002 році Українська академія аграрних наук обрала Ладику В.І. членом-кореспондентом зі спеціальності 06.02.01 – розведення, селекція і відтворення тварин. У 2010 році Ладика В.І. – академік Національної академії аграрних наук України (диплом А №0121).

Сумський національний аграрний університет проводить навчання за 24 спеціальностями за II, III, IV рівнями акредитації.

На восьми факультетах СНАУ станом на 01.02.2017 р. загальний контингент студентів складав 7198 осіб, з них 4084 навчаються за денною формою та 3114 – за заочною формою (табл. 1).

Таблиця 1

Загальна характеристика Сумського національного аграрного університету, станом на 01.02.2017 р.

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна (очна) форма навчання	Заочна форма навчання
1	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)		
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	- бакалавр (осіб)	2430	2645
	- спеціаліст (осіб)	1315	2730
	- магістр (осіб)	1127	392
2	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	7198	
	у т.ч. за формами навчання:		
	- денна (осіб)	4084	-
	- вечірня (осіб)	-	-

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

	- заочна (осіб)	-	3114
	та у відокремлених структурних підрозділах	2843	661
3	Кількість навчальних груп (одиниць)	152	119
4	Кількість напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців, (одиниць):	21	14
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:	-	-
	- бакалавр (одиниць)	24	21
	- спеціаліста (одиниць)	18	17
	- магістра (одиниць)	19	14
5	Кількість кафедр (циклових (предметних) комісій), (одиниць):	51	
	з них випускних (одиниць):	46	
6	Кількість факультетів (відділень), одиниць:	8	
7	Загальні навчальні площі, будівель (кв. м) з них:	243185	
	- власні (кв. м)	243185	
	- орендовані (кв. м)	-	
8	Навчальні площі, які здаються навчальним закладом в оренду (кв. м)	353,7	
9	Інше. Загальна кількість відокремлених структурних підрозділів (ВСП)	6	

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

**СКЛАД КАФЕДР
І ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЩО ПРАЦЮЮТЬ НА ФАКУЛЬТЕТІ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ**

№ з/п	Назва кафедри	Професорсько-викладацький склад, осіб, %	З них працюють						
			На постійній основі			Сумісники (зовнішні)			
			Разом, осіб, %	у тому числі		Разом, осіб, %	у тому числі		
Доктори наук, професори, осіб, %	Канд. наук, доценти, осіб, %	Без наукових ступенів і звань, осіб, %		Доктори наук, професори, осіб, %	Канд. наук, доценти, осіб, %				
1.	Економіка	27/100	27/100,0	3/11,1	17/63,0	7/25,9	-	-	-
2.	Кибернетика та інформатики	8/100	8/100,0	-	5/62,5	3/37,5	-	-	-
3.	Логістика та виробничого менеджменту	7/100	7/100,0	-	6/85,7	1/14,3	-	-	-
4.	Менеджменту в галузях АПК	10/100	10/100,0	-	6/60,0	4/40,0	-	-	-
5.	Менеджменту ЗЕД та євроінтеграції (випускова кафедра)	12/100	10/83,3	1/8,3	8/66,7	1/8,3	2/16,7	-	1/8,3
6.	Економічного контролю і аудиту	7/100	6/85,7	2/28,6	4/57,1	-	1/14,3	-	-
7.	Статистики, АГД та маркетингу	16/100	16/100,0	2/6,3	11/68,8	3/18,7	-	-	-
8.	Бухгалтерського обліку	14/100	12/85,7	1/7,1	6/42,9	5/35,7	2/14,3	-	-
9.	Фінансів	18/100	16/88,8	1/5,5	13/72,2	2/11,1	2/11,2	-	1/5,5
	Разом	119/100	112/94,1	10/8,4	76/63,9	26/21,8	7/5,9	-	2/1,7

Голова експертної комісії:

 О.Г. Дейнека

Усього СНАУ має право підготовки фахівців за 21 напрямом підготовки загальним ліцензованим обсягом прийому (бакалаврів, спеціалістів і магістрів за всіма формами навчання) – 7198 осіб, у т.ч. 4084 осіб денної форми навчання.

Навчально-матеріальна база СНАУ включає: 9 спеціалізованих навчальних корпусів, майстерні для проведення лабораторно-практичних занять студентів інженерних спеціальностей, полігони, споруди інженерно-технічного забезпечення, науково-дослідні підрозділи. Загальна площа на одного студента складає в університеті - складала 34,6 м², розрахункова кількість комп'ютеризованих навчальних місць на 100 студентів – 13,9 м².

Після проведення перерозподілу за напрямками підготовки загальна площа Сумського НАУ становить 364780 м², в тому числі навчальна площа – 243185 м², площа навчально-допоміжних споруд (н.в. майстерні, полігони, споруди інженерно – технічного забезпечення, науково – дослідні лабораторії) – 121595 м².

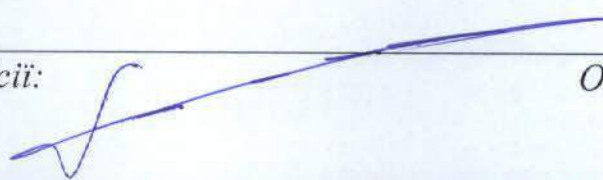
Навчальний та науково-дослідний процеси в університеті забезпечують 51 кафедра, на яких працюють 50 докторів наук і 48 професорів, 266 кандидатів наук і 192 доценти. У колективі працюють: 1 академік Академії наук, 4 члени-кореспонденти інженерної АНУ, член-кореспондент УААН, 3 заслужені працівники народної освіти, 5 відмінників освіти України, заслужений працівник науки і техніки, заслужений юрист України, заслужений економіст України, лауреат державної премії, інші висококваліфіковані викладачі.

Випусковою кафедрою спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» є кафедра менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, що забезпечує професійну та практичну підготовку. До підготовки фахівців спеціальності «Адміністративний менеджмент» для забезпечення викладання відповідних дисциплін залучені також інші кафедри університету.

На підставі розгляду оригіналів основних засновницьких документів, ліцензій та сертифікатів про акредитацію, наданих матеріалів, спілкування з керівництвом та відповідальними особами СНАУ, а також вивчення реального стану справ в Сумському НАУ експертна комісія дійшла до **наступного**.

Висновок. Матеріали, що подані СНАУ до МОН України разом із заявою про акредитацію спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент», за переліком, обсягом та повнотою в цілому відповідають вимогам Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах та нормативним документам Міністерства освіти і науки України.

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

Згідно з ліцензією Міністерства освіти і науки України від 18.05.2015 р. Серія АЕ № 636408 ліцензований обсяг прийому студентів галузі знань 1801 «Специфічні категорії» спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» становить 50 осіб денної форми навчання.

Значна увага керівництва університету, факультетів і кафедр приділяється організації профорієнтаційної роботи. Кожного року складається план профорієнтаційної роботи кафедр. Співробітниками випускової кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції активно проводиться профорієнтаційна робота в м. Суми, технікумах та коледжах, які входять до складу навчально-науково-виробничого комплексу СНАУ, серед випускників ОКР «бакалавр» ВНЗ Сумської області.

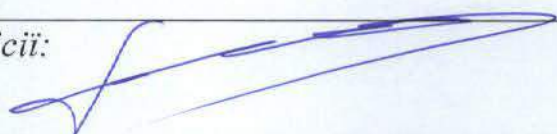
Формування контингенту студентів спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» наведено у табл. 3, динаміка змін – у табл. 4.

Таблиця 3

**Контингент
магістрів спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент»
Сумського національного аграрного університету, станом на 01.09.
поточного року**

З навчанням мовою	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
						1 курс	2 курс
українською	34	35	39	27	11	11	5
німецькою	22	17	24	19	14	20	3
англійською	-		6	-	8	10	5
Всього:	56	52	69	46	33	41	13

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

Таблиця 4

**Динаміка змін контингенту студентів за спеціальністю
8.18010018 «Адміністративний менеджмент» СНАУ**

№ п/п	Назва показника	Роки					
		2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	
						1 курс	2 курс
1.	Всього студентів на спеціальності	52	69	46	33	41	13
2.	Кількість студентів, які вибули (всього): в т.ч.	20	25	21	9	8	2
	- за невиконання навчального плану	10	10	3	7	-	-
	- за грубі порушення дисципліни		-	-	-	-	-
	- у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ		-	-	-	-	-
	- інші причини	10	15	18	2	8	1

Проаналізувавши показники формування контингенту студентів за спеціальністю 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» комісія встановила, що СНАУ протягом 2011-2016 рр. на 96,4 % використовувався ліцензійний обсяг для підготовки фахівців з даної спеціальності.

Зарахування студентів для здобуття ОКР «магістр» здійснюється згідно з Правилами прийому до Сумського національного аграрного університету, погодженими з МОН України у встановленому порядку.

Висновок: Експертна комісія зазначає, що у Сумському національному аграрному університеті достатню увагу приділяють профорієнтаційній роботі як на рівні факультету, так і на рівні випускової кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції. Ліцензійний обсяг підготовки фахівців зі спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» використовується на 96,4 %.

3. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Організація освітнього процесу у СНАУ регламентується чинними нормативно-правовими документами та стандартами вищої освіти, а також системою внутрішніх положень СНАУ.

Освітній процес із підготовки студентів ОС «Магістр» зі спеціальності «Адміністративний менеджмент» здійснюється відповідно до Закону України

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

«Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ», Концепції освітньої діяльності СНАУ, Комплексної цільової програми розвитку СНАУ до 2020 року тощо. Зміст навчання формується на основі освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) та визначається освітньо-професійною програмою (ОПП), структурно-логічною схемою підготовки, навчальними планами, робочими навчальними планами, програмами навчальних дисциплін, нормативними документами органів державного управління та університету і відображається у відповідних підручниках, навчальних посібниках, методичних матеріалах, дидактичних засобах, а також при проведенні навчальних занять та інших видів освітньої діяльності.

Навчальний план підготовки фахівців за спеціальністю 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» відповідає вимогам ОКХ та ОПП.

Висновок: експертна комісія вважає, що Сумський національний аграрний університет забезпечує зміст підготовки фахівців зі спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» відповідно Галузевого стандарту вищої освіти та варіативних компонент підготовки фахівців, що відповідає акредитаційним вимогам.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до вимог Галузевого стандарту вищої освіти за типовою формою розроблено навчальні та робочі навчальні плани, які затверджені ректором СНАУ в установленому порядку і які відображають безперервність, наступність та ступеневість підготовки фахівців.

Усі навчальні дисципліни навчального плану забезпечені навчально-методичними комплексами (у тому числі програмами та робочими програмами), зміст і склад яких відповідає вимогам чинного законодавства, відображають вимоги до змісту підготовки фахівців і затверджені в установленому порядку.

Навчальний план підготовки магістра складається з циклу професійної підготовки. Нормативна частина циклу навчального плану містять 52 кредити (1560 академічних годин), що становить 69,3 % від загального обсягу, а варіативна частина – 30,7 кредити (690 академічних годин), що становить 25,0 % від загального обсягу.

Навчальним планом підготовки магістра передбачено проходження таких видів практики: стажування з фаху і переддипломна практика. Для методичного

Голова експертної комісії:

 О.Ф. Дейнека

забезпечення проведення практик розроблено наскрізну програму, покликану регламентувати роботу студентів та керівників практики від ВНЗ й підприємства, програми та робочі програми.

Базами стажування з фаху і переддипломної практики є підприємства аграрної галузі, підприємства усіх форм власності. На кафедрі менеджменту ЗЕД та євроінтеграції існує перелік основних баз практик та потенційних місць розподілу студентів з їх адресами, телефонами та прізвищами керівників, який постійно оновлюється.

Атестація магістра передбачає захист дипломного проекту (роботи). Вони включають питання організації, проведення та підведення підсумків практики, як складової завершального етапу навчання і підготовки фахівців з адміністративної діяльності у СНАУ.

Забезпечення підготовки фахівців спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою, що знаходиться у власній бібліотеці університету, відповідає нормативам. Створено також достатній за обсягом і переліком фонд додаткової літератури, до якого входять допоміжні підручники, посібники, наукові монографії, довідникова та словникова література. У бібліотеці у достатній кількості представлені також періодичні фахові видання. Крім того, в Сумському НАУ створена база електронної бібліотеки та дистанційного навчання. Студенти забезпечені кодами доступу до усіх навчальних курсів у мережі університету.

Експертна комісія зазначає доцільність збільшення фонду навчальних посібників із дисциплін «Бізнес менеджмент», «Основи державного управління АПК», оскільки наявна в бібліотеці СНАУ основна література – це розроблені авторськими колективами СНАУ курси лекцій із зазначених дисциплін.

Діяльність викладачів кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції спрямована на постійне вдосконалення методичного забезпечення дисциплін (практичних занять, курсового і дипломного проектування, самостійної роботи студентів, застосування прикладних, комп'ютерних програм тощо). На кафедрі постійно оновлюється навчально-методичне забезпечення з кожної дисципліни.

Викладачами впроваджуються в навчальний процес нові технології навчання. Широко застосовується практика ведення лекцій за допомогою мультимедійного супроводу, що робить процес навчання більш результативним.

Висновок: Експертна комісія вважає, що наявне методичне, організаційне та інформаційне забезпечення навчального процесу підготовки фахівців зі спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент»

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

відповідає державним вимогам до акредитації спеціальності.

5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Кафедра менеджменту ЗЕД та євроінтеграції СНАУ є випусковою кафедрою фахівців за спеціальністю 8.18010018 «Адміністративний менеджмент». У своїй діяльності кафедра керується Законом України «Про вищу освіту», нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, внутрішніми нормативними документами СНАУ.

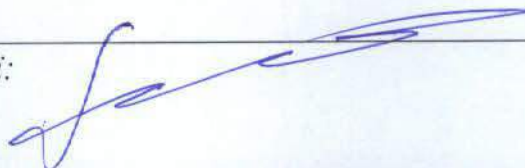
Підготовку фахівців спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» забезпечують викладачі 8 кафедр: менеджменту ЗЕД та євроінтеграції; кібернетики і інформатики; економіки; бухгалтерського обліку; статистики, АГД та маркетингу; іноземних мов; менеджменту в галузях АПК; економічного контролю та аудиту.

Зокрема, до навчального процесу залучено професорсько-викладацький склад загальною чисельністю 15 осіб, з них: 7 осіб (46,7 %) – доктори наук, професори та 8 осіб (53,3 %) – кандидати наук, доценти.

Експертною комісією проаналізовано дотримання Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. Зокрема, встановлено, що науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями забезпечують викладання 100 % лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності.

Підвищення кваліфікації викладачів здійснюється своєчасно відповідно до затверджених планів підвищення кваліфікація професорсько-викладацького складу університету на поточний навчальний рік та перспективного плану підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу СНАУ (на 5 років). Передбачені такі форми підвищення кваліфікації як стажування зі спеціальності у вищих навчальних закладах України, установах та в інших структурних підрозділах підприємств аграрної сфери. Крім того, для підвищення комп'ютерної кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедрою економічної кібернетики та інформаційних технологій проводиться спецкурс з освоєння викладачами спеціальних програм Excel, Mathcad, програм дистанційного навчання (MOODLE) та інших, які використовуються під час проведення практичних занять із студентами. Підвищення кваліфікації викладачів проводиться з урахуванням дисциплін, які вони викладають. План проходження стажування і підвищення кваліфікації виконано у повному обсязі,

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

що відповідає умовам акредитації.

Завідувач випускової кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції – доктор економічних наук, професор Михайлова Л.І., працює на постійній основі в університеті з 1996 р. Тема докторської дисертації: «Формування та розвиток трудових ресурсів як складової капіталу АПК». Вчене звання – професор кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності (атестат 02ПР № 00379 від 19.10.2005 р).

Магістри з адміністративного менеджменту мають змогу продовжувати підвищення кваліфікації в межах аспірантури зі спеціальності 08.00.04 – «Економіка і управління підприємствами (за видами економічної діяльності)».

На кафедрі проводиться значна робота щодо подальшого розвитку наукової діяльності. Здійснюється науково-дослідна робота прикладного та фундаментального характеру. За результатами наукових досліджень кафедри упродовж 2011-2016 років виконано та захищено 9 дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук і одну – на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, 63,6 % викладачів кафедри має стаж науково-педагогічної роботи понад 10 років.

Науково-педагогічний персонал кафедри працює над виконанням теми: «Розвиток менеджменту організацій в умовах господарської інтеграції та глобалізаційних викликів» (номер державної реєстрації 0114U002209). Метою дослідження є поглиблення теоретико-методологічних засад та практичних рекомендацій розвитку ЗЕД в аграрному секторі країни; активізації інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств, а також розроблення науково-методичних положень щодо вдосконалення кадрового забезпечення агропромислового виробництва; розробка пропозицій щодо посилення ділової активності в сільських регіонах та поліпшення мотиваційного механізму в аграрних підприємствах (01.01.2014 р. – 31.12.2018 р.).

Викладачі систематично беруть участь у роботі національних та міжнародних наукових симпозіумів, конференцій та семінарів, що проводяться як в Україні, так і за її межами (Польща, Чехія, Словаччина). Значна увага надається залученню студентів до наукової роботи. При кафедрах університету працюють студентські наукові гуртки, в яких студенти опановують методику наукових досліджень, беруть участь у виконанні державної, госпдоговірної та ініціативної тематики, що ведеться викладачами СНАУ.

Висновок: Експертна комісія відзначає, що якісні та кількісні показники кадрового забезпечення навчального процесу підготовки фахівців зі спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» у Сумському

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

національному аграрному університеті відповідають державним вимогам до акредитації спеціальності.

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Матеріально-технічне забезпечення спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» складається з матеріальної бази як загально-університетського рівня, так і рівня випускової кафедри.

Загальна площа приміщень, що використовуються в навчальному процесі, становить 364779,8 м², у т. ч. площа приміщень для занять становить 249788 м², у т. ч. навчально-допоміжна – 1419 м² (комп'ютерні лабораторії та спортивні зали), службові приміщення – 4580 м².

Навчальна площа в розрахунку на одного студента денної форми навчання за фактичним контингентом в цілому по університету складає 34,6 м², що відповідає питомим показникам площ навчальних приміщень, лабораторій, кабінетів, спортивних приміщень, актових залів та клубних приміщень, вказаних у ДБН України.

Таким чином, наявні приміщення (навчальні, навчально-виробничі, побутові, спортивні та інші) відповідають санітарним нормам і правилам, державним будівельним нормам України.

Кількість лекційних аудиторій, аудиторій для проведення практичних, лабораторних занять, навчально-виховних заходів, достатня для здійснення навчальної діяльності в університеті, у тому числі – для підготовки магістрів спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент».

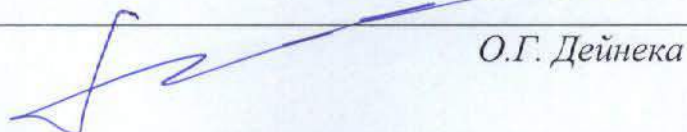
Підготовка магістрів спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» передбачає також заняття у комп'ютерних класах, тому у навчальному процесі активно використовується комп'ютерне обладнання. Лекційні аудиторії у більшості оснащені мультимедійним обладнанням, що дозволяє викладати матеріал на сучасному науково-методичному рівні.

За випусковою кафедрою менеджменту ЗЕД та євроінтеграції закріплені дві викладацькі кімнати, кабінет завідувача кафедри, навчально-тренінгова лабораторія менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, які становлять її аудиторний фонд.

Матеріальна база СНАУ постійно поліпшується. Проводиться переоснащення та обладнання сучасними технічними засобами навчання лабораторій і лекційних аудиторій.

Загальна площа бібліотеки (у тому числі читальні зали) 20514 м².

Голова експертної комісії:

 О.Г. Дейнека

Бібліотека університету обслуговує студентів, професорсько-викладацький склад, аспірантів, навчально-допоміжний склад, слухачів курсів, які функціонують при університеті, студентів факультету підготовки іноземних громадян, студентів Інституту післядипломної освіти та дорадництва, а також користувачів з інших закладів освіти та організацій. Читальні зали Сумського НАУ налічують 400 посадкових місць. Фонд літератури складає 284749 примірників. У тому числі:

- наукової – 52 573; - навчальної – 127 308;
- на нетрадиційних носіях інформації – 661;
- періодичних видань – 171.

Кількість читачів за єдиним реєстраційним обліком – 8869, обслуговуються всіма підрозділами бібліотеки – 22 004. Загальна кількість відвідувань – 204 229. Загальна кількість книговидач – 672 899 примірників.

Бібліотека має автоматизовану бібліотечно-інформаційну систему – 3 АРМ, електронний пошуковий апарат (електронний каталог і електронна картотека статей) – 98 тис. записів.

Забезпечення житловою площею студентів в університеті здійснюється в 4 гуртожитках. Студенти факультету економіки і менеджменту проживають у гуртожитку № 4 по вул. Г. Кондратьєва, 160/3. Житлова площа на 1 особу, яка проживає у гуртожитку, складає близько 6,5 м². Забезпеченість місцями у гуртожитку - 100%.

Заняття з фізичної культури та спорту, робота спортивних секцій проходять у власному спортивному комплексі, до складу якого входить спортивний майданчик площею 8000 м² та три спортивні зали площею 7040,0 м². У спортивному комплексі проходить навчання студентів в спортивних секціях, проводяться спортивні змагання.

Висновок: Експертна комісія встановила, що матеріально-технічне забезпечення навчального процесу підготовки фахівців зі спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» у Сумському національному аграрному університеті відповідає держаним вимогам до акредитації спеціальності.

7. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ І ВИКОРИСТАННЯ ВИПУСКНИКІВ

Рівень підготовки магістрів експертною комісією оцінено на підставі результатів виконання студентами спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» комплексних контрольних робіт (ККР), зовнішньої експертизи курсових проектів і дипломних робіт, аналізу відгуків

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

керівників підприємств, організацій і установ, де працюють випускники факультету економіки і менеджменту.

Студенти спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» виконували комплексні контрольні роботи (ККР) з навчальних дисциплін: «Економіка виробництва», «Бізнес-менеджмент», «Аграрний маркетинг». Винесені питання охоплювали програми всього курсу. Оцінка виконання ККР здійснювалась за прийнятими критеріями, оформлення ККР відповідає діючим положенням.

Зведена відомість результатів перевірки знань студентів додається (Таблиця 5). Абсолютна успішність з циклу професійної підготовки – 100,0 % при якості 71,4 % відповідно. Ці показники відповідають державним акредитаційним вимогам за ОС «Магістр».

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

Таблиця 5

**Результати виконання комплексних контрольних робіт (самоаналіз) студентами
за спеціальністю 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» СНАУ, ОС «Магістр»**

№ п/п	Дисципліна	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при самооцінці								Абсолютна успішність, %	Якість, %	Середній бал
					5		4		3		2				
					Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%			
Нормативні навчальні дисципліни															
1.	Економіка виробництва	7	7	100,00	-	-	4	57,0	3	43,0	-	-	100,00	57,0	3,6
2.	Бізнес-менеджмент	7	7	100,00	2	28,6	3	28,6	2	42,8	-	-	100,00	57,1	3,9
3.	Аграрний маркетинг	7	7	100,00	3	42,8	2	28,6	2	28,6	0	0	100,00	71,4	3,9
У середньому		7	7	100,0	1,7	23,8	3,0	38,1	2,1	38,1	-	-	100,00	61,8	3,8

Голова комісії

 О.Г. Дейнека

Член комісії

В.В. Дергачова

Голова експертної комісії:

 О.Г. Дейнека

Навчальним планом підготовки магістрів з адміністративного менеджменту передбачено виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Економіка виробництва». Аналіз показників виконання курсової роботи свідчить, що відсоток абсолютної успішності робіт, що перевірялись, становить 100 %, якісна успішність складає 82,0 %. При експертній оцінці звітів розбіжність між оцінками комісії і оцінками членів експертної комісії склала 2 бали. Результати оцінювання якості курсових робіт наведені в табл.6.

Таблиця 6

Результати перевірки експертною комісією якості курсових робіт та звітів з практик спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» СНАУ, ОС «Магістр»

Найменування дисциплін	Показники успішності				Розбіжність (+,-)
	При акредитації		При самоаналізі		
	Абсолютна успішність, %	Якість, %	Абсолютна успішність, %	Якість, %	
Курсова робота: Економіка виробництва	100,0	80,0	100,0	82,0	-2,0
Всього за циклом	100,0	80,0	100,0	82,0	-2,0
Виробнича практика	100,0	86,3	100,0	87,5	-1,2
Всього за циклом	100,0	86,3	100,0	87,5	-1,2
Переддипломна практики	100,0	87,4	100,0	88,7	-1,3
Всього за циклом	100,0	87,4	100,0	88,7	-1,3

До загальних недоліків виконання курсових робіт слід віднести такі: наявні орфографічні та стилістичні помилки у текстовій частині, незначні порушення вимог стандарту при оформленні робіт, необхідність посилення наукової складової при виконанні курсових робіт.

Експертною комісією було проведено оцінювання якості звітів з виробничої та переддипломної практик і засвідчено, що оцінка звітів відповідає нормативним вимогам (табл. 6).

Аналіз показників виконання звітів з виробничої практики свідчить, що відсоток абсолютної успішності звітів, що перевірялись, становить 100 %. Якісна успішність виконання звітів з виробничої та переддипломної практики складає 87,5 % та 88,7 % відповідно.

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

Експертиза якості звітів за результатами практик (стажування з фаху і переддипломною) засвідчила, що звіти за структурою та змістом відповідають вимогам стандартів та програм практики, оформлені належним чином.

Аналіз показників практичної підготовки свідчить, що рівень якості їх виконання відповідає встановленим вимогам стосовно абсолютної та якісної успішності. Об'єктивність оцінок звітів з практики підтверджується несуттєвою розбіжністю, що відповідає вимогам акредитації.

Комісія також зазначає, що в звітах зустрічаються помилки в оформленні тексту звітів, деякі пропозиції щодо впровадження сучасних технологій управління є недостатньо обґрунтованими, відсутні деякі додатки.

Аналіз якості виконання дипломних робіт свідчить про те, що теми робіт є актуальними для галузі та регіону. Кожна робота пройшла рецензування, перевірку на аутентичність та оформлена з дотриманням вимог до наукових праць та звітів. Результати захисту дипломних робіт вказують на високий рівень підготовки студентів.

Результати аналізу дипломних робіт студентів ОС «Магістр» показують, що 57,0 % студентів захищають роботи з оцінкою «відмінно», абсолютний рівень успішності атестації за результатами захисту дипломних робіт становить 100,0 %, якісні показники успішності складають 100,0 %, що відповідає вимогам акредитації (таблиця 7).

Таблиця 7

Результати виконання дипломних робіт

№ з/п	Курс	Шифр акад. гр.	П.І.Б. студентів	Тема дипломної роботи	Оцінка	
					на захисті ДР	за експертною перевіркою
8.18010018 «Адміністративний менеджмент»						
1	2м	АДМ 1501	Голубченко Олег Олександрович	«Управління розвитком персоналу підприємства»	85/В	85/В
2	2м	АДМ 1501	Ейсмонт Володимир Олегович	«Управління розвитком персоналу в організаціях»	92/А	93/А
3	2м	АДМ 1501	Кононенко Андрій Валерійович	«Вдосконалення менеджменту персоналу в промисловому підприємстві»	90/А	91/А
4	2м	АДМ 1501	Швець Андрій Миколайович	«Управління прибутком сільськогосподарського	90/А	90/А

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

				підприємства»		
5	2м	АДМ 1501	Дорошенко Віталій Михайлович	«Адміністративний вплив на управління ефективністю вирощування зернових культур в сільськогосподарському підприємстві»	79/С	79/С
6	2м	АДМ 1501	Нечипоренко Марина Олександрівна	цінка управління прибутковістю зерновиробництва в сільськогосподарському підприємстві».	91/А	93/А
7	2м	АДМ 1501	Стожко Віталій Олександрович	«Вдосконалення управління використанням трудових ресурсів в приватному підприємстві»	80/С	80/С
Середній бал					86,7	87,3
Відхилення						0,6

Експертиза якості дипломних робіт засвідчила, що дипломні роботи мають достатньо широкий спектр напрямів і методів досліджень, втілюють спроби самостійних досліджень авторів, основні результати яких оприлюднені у формі доповідей на студентських науково-практичних конференціях та опубліковані у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій. Поряд з цим, необхідно зауважити, що деякі роботи мають незначні зауваження щодо оформлення, окремі роботи містять висновки декларативного характеру та аналітичне висвітлення питань проектного розділу.

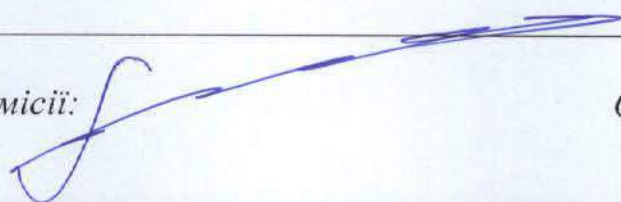
Позитивним моментом є те, що студенти мають публікації за підсумками своїх наукових досліджень.

Висновок: Якість підготовки і використання випускників Сумського національного аграрного університету спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» відповідає державним вимогам до акредитації спеціальності.

8. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ЇХ УСУНЕННЯ

Перелік зауважень, що були зроблені в період проведення попередньої акредитаційної експертизи спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра в термін з 25 по 27

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

червня 2007 року, та заходи університету щодо їх виконання зведено в таблицю 7.

За результатами попередньої експертизи були розроблені заходи щодо усунення наявних зауважень, які наведені нижче у таблиці 7. Реалізація заходів дала позитивні результати.

Таблиця 7

**ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПИСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ЇХ
УСУНЕННЯ**

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
Експертна комісія попередньої акредитації	Комісія рекомендує продовжити роботу по підвищенню забезпечення кадрами вищої кваліфікації та підготовці докторських і кандидатських дисертацій з напрямку спеціальності	За період 2014-2016 рр. на кафедрі захищено 6 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Галкін О. В. Контролювання діяльності сільськогосподарських підприємств (спеціальність 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами); Зяц О. Ю. Формування зовнішньоекономічної стратегії машинобудівних підприємств в умовах нестабільності (спеціальність 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами); Харченко Т. М. Мотивація праці найманих працівників сільськогосподарських підприємств (спеціальність 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами); Неженець О. П. Організаційно-економічні засади розвитку підприємств бурякоцукрового під комплексу (спеціальність 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами); Харченко Т. О. Економічне обґрунтування інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств (спеціальність 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами); Соколенко Л.Ф. Організаційно-економічні засади управління екологічною безпекою в системі регіонального природокористування (спеціальність 08.00.06 – Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища).
	Комісія рекомендує посилити роботу викладачів щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення	Сумський національний аграрний університет забезпечує навчальний процес за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Кафедрами факультету економіки і менеджменту підготовлені електронні навчальні курси в інформаційному середовищі Moodle з дисциплін циклу професійно-орієнтованої,

Голова експертної комісії:

O.G. Дейнека

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
	дисциплін та підготовки електронних навчальних посібників для самостійного вивчення дисциплін, та забезпечення індивідуальної роботи студентів.	гуманітарної та соціально-економічної підготовки магістрів (100% навчального плану).
	Комісія рекомендує спрямувати наукові дослідження випускової кафедри на визначення шляхів вдосконалення адміністративного менеджменту в аграрному секторі економіки та його підприємствах.	На кафедрі виконуються наступні науково-дослідні тема: - «Розвиток економіки та менеджменту в умовах глобалізаційних викликів» ((номер держресстрації 0113U000341, 2013-2017 рр.) (викладачі, аспіранти); Окрім того за 2011-2016 рр. науковцями кафедри виконано 11 ГДТ за замовленнями суб'єктів господарювання.
	Комісія рекомендує з метою активізації входження Університету до Європейського освітнього простору, активізації міжнародної співпраці та підвищення фахового рівня оволодіння іноземною мовою доцільно розширити практику стажування науково-педагогічних працівників у зарубіжних навчальних закладах.	Співробітники кафедри беруть активну участь у роботі наукових конференцій в ФРН, Польщі, Болгарії, Росії, Білорусі, Китаї тощо. Кафедрою проводиться велика робота щодо міжнародного співробітництва з питань удосконалення освітніх технологій навчання, розвитку системи зовнішньоекономічних зв'язків та адміністративного менеджменту відповідно до принципів Болонської угоди. За 2011-2016 рр. в Сумському НАУ були реалізовані міжнародні науково-дослідні та освітні проекти з фінансуванням від різних міжнародних організацій (DAAD, FAO ООН, CASEE, ЄС, SIDA, Erasmus Mundus, Міжнародний фонд країн Вишеградської четвірки тощо). Сумський НАУ є учасником трирічного міжнародного спільного проекту за програмою Erasmus Mundus «Добробут, біотехнології та якість продукції тваринництва» (Італія, Польща, Словаччина). СНАУ є учасником проекту ДААД «Леонард-Ойлер» разом з університетом прикладних наук Нюртінген-Гайслінген (Німеччина). Упродовж 2011-2016рр. близько 200 осіб з науково-педагогічного складу, а також докторантів, аспірантів перебували в науково-творчих і ділових зарубіжних відрядженнях.

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
		Щороку близько 50% студентів спеціальності «Адміністративний менеджмент» проходять стажування та навчання за кордоном, переважно в ФРГ. у Сумському НАУ спеціальність «Адміністративний менеджмент» реалізується як міжнародний магістерський курс MBA у рамках проекту ДААД, що успішно розвивається у партнерстві з університетом прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина), де студенти навчаються за програмою отримання подвійного диплому. Магістерський курс «Адміністративний менеджмент» успішно акредитовано у вересні 2016 р. європейською незалежною акредитаційною агенцією ACQUIN (Accreditation, Certification and Quality Assurance Institute – ACQUIN, Німеччина) разом із 12 партнерськими університетами із 5-ти країн.

Висновок: Зауваження, які отримані під час попередньої експертизи, були прийняті до уваги, та проведена робота щодо їх усунення.

9. ЗАУВАЖЕННЯ, ЩО БУЛИ ЗРОБЛЕНІ ПІД ЧАС ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ АКРЕДИТАЦІЙНОЇ СПРАВИ

1. Комісією перевірена інформація в електронній базі з питань освіти (далі ЕДБО) щодо динаміки змін контингенту студентів підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього рівня, спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент», і зроблено наступні висновки. Станом на 1.09.2016 р. на другому курсі магістерського рівня було 13 осіб; протягом другого року навчання 1 особа була відрахована за сімейними обставинами (Молошний В.А. наказ №4209-н від 25.11.2016 р.); у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої програми 1 особі була надана академічна відпустка (Гордієнко Д.В. наказ №3334-н від 20.09.2016 р.). Тобто, контингент здобувачів вищої освіти на момент захисту ними дипломних робіт становив 11 осіб денної форми навчання другого курсу. Формування контингенту студентів за даними ЕДБО: у 2016-2017 навчальному році становить 33 особи денної форми навчання на першому курсі другого (магістерського) освітнього рівня; протягом першого семестру відраховано 8 студентів. А саме: Назаренко Б.І. (наказ № 424-н від 10.02.2017

Голова експертної комісії:

 О.Г. Дейнека

р.), Миратгелдієв А. (наказ № 3250-н від 15.09.2016 р.), Казиев Р.Б. (наказ № 3517-н від 03.10.2016 р.), Соцький А.Л. (наказ №4030-н від 11.11.2016 р.), Пархоменко Ю.С. (наказ № 3941-н від 04.11.2016 р.), Остапенко А.В. (наказ № 531-н від 22.02.2017 р.), Езеімо С.І. (наказ № 433-н від 10.02.2017 р.), Озор А.І. (наказ № 441-н від 11.02.2017 р.). 11 студентів перебувають в академічній відпустці. 1 студент (Светлов В.І.) переведений з іншої спеціальності (наказ № 514-н від 20.02.2017 р.).

2. Відсутність інформації в ЕДБО про науково-педагогічних працівників, які були задіяні у забезпеченні освітнього процесу у 2015-2016 навчальному році з спеціальності, що акредитується, а саме про підтвердження наявності дипломів кандидатів наук та атестатів доцентів у викладачів (Гордієнко М.І., Михайлова Л.І., Славкова О.П., Соколов М.О.), виправлена.

3. Експертною комісією на місці встановлено, що у акредитаційній справі, поданій для попередньої експертизи у МОН, вказана кількість посадкових місць лише одного з чотирьох наявних залів їдальні СНАУ. Окрім цього харчового спеціалізованого структурного підрозділу СНАУ, на території університету розташовані вісім корпусів, в яких розміщені обладнані пункти громадського харчування, кожний з яких розрахований на 60 і більше посадкових місць. Подібні пункти харчування розміщені також у 4-х гуртожитках СНАУ. Всього на території СНАУ розміщено 1115 посадкових місць, де студенти університету фактично харчуються, що відповідає показнику 3.9 студентів на одне посадкове місце та вимогам ДБН В. 2.2.-3-97 (п.3.78). Експертна комісія зазначає, що таблиці дотримання Технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (Постанова КМУ № 1187 від 30.12.2015 р.) були надані для перевірки та відповідають акредитаційним вимогам.

4. Експертна комісія також встановила, що навчальний план, розрахований для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього рівня, набору 2016 року спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізація «Адміністративний менеджмент» є в наявності та відповідає державним вимогам.

5. В навчальному плані 2015-2016 року навчання тижневе навантаження 8 год. зазначено за блоком Б (вибіркові дисципліни), які разом з нормативними навчальними дисциплінами в обсязі 13 годин складають 21 годину тижневого навантаження 2 семестру навчального плану.

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

6. В ЄДЕБО за шифром 8.18010018 є студент першого курсу навчання, яка знаходилась в академічній відпустці з 2015-2016 н.р., проте до першого семестру 2016-2017 н.р. не приступила та була відрахована за невиконання вимог навчального плану та графіку навчального процесу (наказ № № 531-н від 22.02.2017 р.).

10. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі вивчення акредитаційної справи та перевірки безпосередньо в Сумському національному аграрному університет якісного складу кадрового, навчально-методичного, організаційного та матеріально-технічного забезпечення підготовки фахівців спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент»; рівня їх підготовки та підвищення кваліфікації; змісту і рівня організації наукових досліджень; комісія пропонує керівництву СНАУ заходи, які спрямовані на підвищення якості підготовки фахівців за вищевказаною спеціальністю:

1. Продовжити роботу з впровадження в навчальний процес сучасного спеціалізованого програмного забезпечення, інтерактивних методик та тренінгових технологій, поповнювати кабінети і лабораторії навчально-технологічним обладнанням відповідно до сучасних технологій з метою удосконалення підготовки фахівців.

2. Випусковій кафедрі менеджменту активізувати наукову роботу студентів шляхом залучення їх до виконання науково-дослідної тематики кафедри та підготовки спільних публікацій, у тому числі у виданнях, що входять до міжнародних науково-метричних баз.

3. Активізувати зв'язки з провідними вітчизняними підприємствами та іноземними установами з метою підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, проходження навчально-виробничої практики студентів, керівників, залучення іноземних фахівців та керівників вітчизняних підприємств до навчального процесу.

4. З метою активізації входження Університету до Європейського освітнього простору, поглиблення міжнародної співпраці та підвищення фахового рівня оволодіння іноземною мовою доцільно розширити практику стажування науково-педагогічних працівників у зарубіжних навчальних закладах.

5. Продовжити роботу з оновлення змісту, засобів і методик навчання з урахуванням проблем практики діяльності органів державної влади

та місцевого самоврядування, підприємств малого та середнього бізнесу м. Суми та Сумської області.

6. Більш ефективно використовувати наявний потенціал університету електронної бібліотеки, Інтернету, парку комп'ютерної техніки; зокрема, впровадження в навчальний процес навчально-методичних комплексів, розміщених на відкритих електронних ресурсах (eLearning, OCW, «Екзаменаріум») СНАУ.

На підставі вказаного вище та порівняння фактичних показників навчально-виховного процесу і вимог щодо акредитації, які подані у порівняльній таблиці, експертна комісія Міністерства освіти і науки України зробила висновок про спроможність Сумського національного аграрного університету надавати освітню послугу, що акредитується, зі спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» з ліцензованим обсягом 50 осіб денної форми.

Порівняльна таблиця відповідності наявних умов провадження освітньої діяльності вимогам акредитації подана у додатках.

Голова експертної комісії:

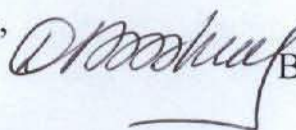
завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Українського державного університету залізничного транспорту, доктор економічних наук, професор

О.Г. Дейнека

Член експертної комісії:

завідувач кафедри менеджменту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», доктор економічних наук, професор

В.В. Дергачова

З експертним висновком ознайомлений

Ректор Сумського НАУ,
д.с.-г.н., професор

В.І. Ладика

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

ДОДАТКИ

до висновків експертної комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки акредитаційної експертизи підготовки фахівців галузі знань «Специфічні категорії» спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» освітнього ступеню «Магістр» у Сумському національному аграрному університеті

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
відповідності стану забезпечення навчального закладу
Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та
державним вимогам до акредитації спеціальності 8.18010018
«Адміністративний менеджмент» СНАУ, ОС «Магістр»

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1.	Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Сумською державною адміністрацією	+	+	-
1.2.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	50/-	11/-	-39/-
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленого напрямку				
2.1.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин),	95	100	+5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50,0
2.2.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін),	95	Не передбачено навчальним планом	Не передбачено навчальним планом
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	Не передбачено навчальним планом	Не передбачено навчальним планом

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
			планом	
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	Не передбачено навчальним планом	Не передбачено навчальним планом
2.3.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин),	95	100	+5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	60,0 (5 докторів в наук, 2 к.е.н, професори, 4 к.е.н, доцент = 2 доктори)	+20,0

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
2.4.	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	–	–	–
2.5.	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	відповідає
2.6.	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	відповідає
	доктор наук або професор	+	+	відповідає
	кандидат наук, доцент	–	–	–
3. Матеріально-технічна база				
3.1.	Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	відповідає
3.2.	Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+30
3.3.	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів	12	12	відповідає
3.4.	Наявність пунктів харчування	+	+	відповідає
3.5.	Наявність спортивного залу	+	+	відповідає
3.6.	Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	відповідає
3.7.	Наявність медичного пункту	+	+	відповідає
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1.	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	відповідає
4.2.	Наявність освітньо-професійної програми	+	+	відповідає

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
	підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)			
4.3.	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	відповідає
4.4.	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			відповідає
4.4.1	Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	
4.4.2	Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	відповідає
4.4.3	Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	відповідає
4.5.	Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	відповідає
4.6.	Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	відповідає
4.7.	Наявність методичних вказівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	відповідає
4.8.	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	відповідає
4.9.	Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	відповідає
5. Інформаційне забезпечення				
5.1.	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	відповідає
5.2.	Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної	5	5	відповідає

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
	чисельності студентів (% від потреби)			
5.3.	Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	8	10	+2
5.4.	Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації: наявність обладнаних лабораторій наявність каналів доступу	+ + +	+ + +	відповідає

Голова експертної комісії:

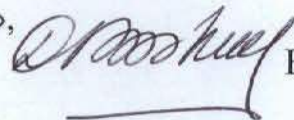
завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Українського державного університету залізничного транспорту, доктор економічних наук, професор

О.Г. Дейнека

Член експертної комісії:

завідувач кафедри менеджменту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», доктор економічних наук, професор

В.В. Дергачова

З експертним висновком ознайомлений

Ректор Сумського НАУ,
д.с.-г., професор

В.І. Ладика

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

Додаток 2

ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ
здобувачів вищої освіти зі спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» СНАУ, ОС «Магістр»

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відповідає
1.2.	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відповідає
1.3.	Чисельність науково-педагогічних працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відповідає
2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1.	Успішно виконані контрольні, %	90	100	+10
2.1.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50	57,1	+7,1
2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки::			
2.2.1.	Успішно виконані контрольні, %	90	Не передбачено навчальним планом	Не передбачено навчальним планом
2.2.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50		

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
2.3.	Рівень знань студентів з спеціальної (фахової) підготовки::			
2.3.1.	Успішно виконані контрольні, %	90	100	+10
2.3.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50	71,4	+21,4
3.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
4.	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова експертної комісії:

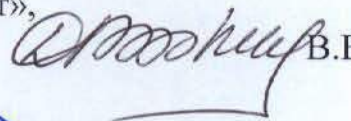
завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Українського державного університету залізничного транспорту, доктор економічних наук, професор

О.Г. Дейнека

Член експертної комісії:

завідувач кафедри менеджменту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», доктор економічних наук, професор

В.В. Дергачова

З експертним висновком означеної комісії

Ректор Сумського НАУ,
д.с.-г., професор

В.І. Ладика

Голова експертної комісії:

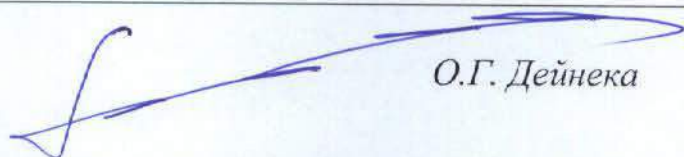
О.Г. Дейнека

Додаток 3

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
освітньої діяльності у сфері вищої освіти зі спеціальності
8.18010018 «Адміністративний менеджмент» СНАУ, ОС «Магістр»

Найменування показника	Норматив	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	34,7	+32,3
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	50	+20
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	+
2) пунктів харчування	+	+	+
3) актового чи концертного залу	+	+	+
4) спортивного залу	+	+	+
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	+
6) медичного пункту	+	+	+
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	+

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека

Найменування показника	Норматив	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
Щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	+
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	+
1. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	+
2. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	+
3. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	+
4. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	+
5. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	+
Щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	8	+31
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	+

Голова експертної комісії:

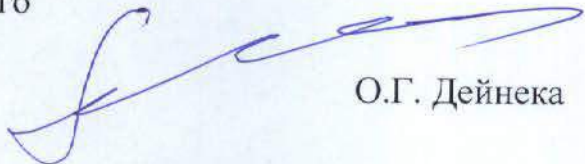

О.Г. Дейнека

Найменування показника	Норматив	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	+
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	100	+40

Голова експертної комісії:

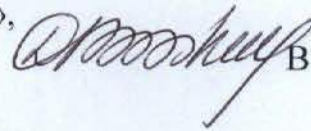
завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Українського державного університету залізничного транспорту, доктор економічних наук, професор

О.Г. Дейнека

Член експертної комісії:

завідувач кафедри менеджменту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», доктор економічних наук, професор

В.В. Дергачова

З експертним висновком ознайомлено:

Ректор Сумського НАУ,
д.с.-г., професор

В.І. Ладика

Голова експертної комісії:

О.Г. Дейнека